

Preblahoslavennej Panny Márie, Matky Cirkvi

V celej Cirkvi latinského obradu sa slávi od roku 2018 povinná liturgická spomienka Panny Márie, Matky Cirkvi. Jej termínom je pondelok po Turíčnej nedeli, tradične označovaný ako Svätodušný pondelok. Kongregácia pre Boží kult a disciplínu sviatostí to ustanovila dnes zverejneným dekrétom s podpisom prefekta kardinála Roberta Saraha z 11. februára 2018.

20.05.2018

V úvode dekrétu čítame: „Radostná úcta, ktorú prechováva súčasná Cirkev voči Matke Božej, vo svetle reflexie nad Kristovým tajomstvom a nad svojou vlastnou podstatou, nemohla zabudnúť na postavu Ženy (por. Gal 4,4), Panny Márie, ktorá je Matkou Kristovou a zároveň Matkou Cirkvi.“

O tejto úcte už vo svojich dielach hovoril sv. Augustín a aj sv. Lev Veľký, pripomína ďalej dekrét. V novodobej histórii Cirkvi v tejto súvislosti stojí za zmienku 21. november 1964, kedy blahoslavený Pavol VI. na záver tretieho zasadnutia II. vatikánskeho koncilu prehlásil Blahoslavenú Pannu Máriu za «Matku Cirkvi, čiže celého kresťanského ľudu, tak veriacich ako

aj pastierov, ktorí ju volajú najmilovanejšia Matka».

Dekrét pripomína aj ďalšie významné roky počnúc Svätým rokom zmierenia (1975) v ktorom Apoštolská stolica ponúkla votívnú svätú omšu ku cti Blahoslavennej Márie, Matky Cirkvi. Jej text bol v tomto období vložený do Rímskeho misála. O päť rokov neskôr bola invokácia „Matka Cirkvi“ pridaná do Loretánskych litánií a v roku 1986 boli publikované ďalšie omšové formuláre ku cti Panny Márie. Niektoré národy, diecézy alebo rehoľné rodiny, ktoré o to požiadali, mohli zaradiť túto spomienku do svojich partikulárnych liturgických kalendárov.

O motivácii k celoplošnému zavedeniu spomienky Panny Márie, Matky Cirkvi a o zmenách, ktoré s tým súvisia, sa v Dekréte píše:

„Najvyšší velkňaz František pozorne uvážil nakoľko môže povýšenie tejto úcty podporiť rast zmyslu pre materstvo Cirkvi v pastieroch, v zasvätených a vo veriacich, ako tiež pravú mariánsku úctu, a stanovil, aby sa spomienka na Blahoslavenú Panu Máriu, Matku Cirkvi zapísala do Rímskeho kalendára na pondelok po Turícach a slávila sa každý rok.

Toto slávenie nám pomôže pamätať na to, že kresťanský život k rastu potrebuje byť zakotvený v tajomstve Kríža, v obete Krista v eucharistickej hostine, v obetujúcej sa Panne, Matke Vykupiteľa a vykúpených.

Táto spomienka teda musí byť zaradená vo všetkých kalendároch a liturgických knihách na slávenie svätej omše a liturgie hodín.“

K zavedeniu záväzného liturgického slávania Panny Márie Matky Cirkvi vydal prefekt Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí kardinál

Robert Sarah aj komentár, v ktorom uvádza vybrané liturgické čítania k tejto spomienke. Okrem úryvku z Jánovho evanjelia „Pri Ježišovom kríži stála jeho matka...“ (Jn 19,25-34) to bude čítanie z 3. kapitoly Genezis resp. z 1. kapitoly Skutkov apoštolov.

Kardinál Sarah vysvetlil aj výber termínu liturgického dňa v tesnej blízkosti Turíc:

„Pri zvažení dôležitosti tajomstva duchovného materstva Márie, ktorá sa počnúc očakávaním Ducha Svätého na Turíce (porov. Sk 1,14) nikdy neprestala matersky starať o Cirkev putujúcu v čase, pápež František ustanovil, že v pondelok po Zoslaní Ducha Svätého bude spomienka Panny Márie, Matky Cirkvi záväzná pre celú katolícku Cirkev rímskeho obradu. Je zrejmé prepojenie medzi turíčnou vitalitou Cirkvi a materskou starostlivosťou Márie voči nej.“

Prefekt Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí vyjadril pranie, aby táto povinná spomienka pomáhala veriacim hlbšie prežívať vieru:

„Nádejam sa, že toto slávenie, rozšírené na celú Cirkev, pripomenie všetkým Kristovým nasledovníkom, že ak chceme rásť v Božej láske a naplňovať sa ňou, potrebujeme zakoreniť náš život v troch skutočnostiach: Kríži, Hostii a Panne Márii - *Crux, Hostia et Virgo*. Toto sú tri tajomstvá, ktoré Boh daroval svetu na budovanie, zúrodnenie a posvätenie nášho vnútorného života, aby nás privádzali k Ježišovi Kristovi. Sú to tri tajomstvá na kontemplovanie v tichu.“

Omšový formulár o Panne Márii, Matke Cirkvi je už súčasťou aj aktuálneho slovenského vydania Rímskeho misála, kde sa nachádza medzi votívnymi omšami (str. 1137).

Pre liturgiu hodín boli na novú spomienku určené texty, ktoré sú prevažne zo spoločnej časti na sviatky Panny Márie. Preklad nových textov pre liturgiu hodín pripraví KBS a predloží na potvrdenie Kongregácii pre Boží kult a disciplínu sviatostí.

(Prevzaté z: <https://www.tkkbs.sk/view.php?...>).

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/sk-sk/article/preblahoslavenej-panny-marie-matky-cirkvi/> (05.03.2026)